

Funktionsrätt Sverige

Verksamheten 2025

Bilder på framsidan från utställningen Inom ramen? som visades på
Mötesplats Mariatorget i Stockholm 3 december 2025.

Foto: Daniel Ivarsson

Form: Marre Ahlsén

© Funktionsrätt Sverige 2026

Ordförande har ordet

Efter att ha välkomnat tre nya förbund på kongressen i maj kan Funktionsrätt Sverige nu stoltsera med 54 medlemsförbund! Riksförbundet obesitas Sverige, RBU, Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar och Barndiabetesfondens Riksförening är nu fullvärdiga medlemmar.

På plats på kongressen var 37 röstberättigade medlemsförbund – fler än på två decennier! Styrkan i antal ger oss ökad legitimitet och kraft i vårt arbete med funktionsrättsfrågorna.

Kongressen beslutade att den mest prioriterade sakfrågan under kongressperioden är att säkerställa att FN:s funktionsrättskonvention blir svensk lag. Vi kommer att arbeta tillsammans med medlemsförbunden för att uppfylla konventionens olika delar, till exempel rätten till jämlik och jämställd hälsa, inkluderande utbildning, arbete och försörjning och individuellt stöd som LSS och Socialtjänst.

Under det gångna året har vi arbetat intensivt och målinriktat med funktionsrättsfrågorna. Strax före sommaren hölls ett rundabordssamtal i riksdagen där vi fick med oss alla åtta riksdagspartier på att tillsätta en statlig utredning för att bland annat se över hur svensk lagstiftning förhåller sig till Funktionsrättskonventionen.

Vi har haft några motgångar i våra frågor, men också en hel del medgångar. I budgeten för 2026 kom äntligen beskedet att regeringen tar bort den högre skattenivån som drabbat personer med sjuk- och aktivitetsersättningen

i många år. Utredningen Rättssäkerhetens pris fick i november stor uppmärksamhet eftersom den föreslår genomgripande förändringar för att stärka medborgarens ställning gentemot staten. Utredningens förslag kan komma att stärka enskildas möjligheter att få juridiskt stöd och ge ersättning för rättegångskostnader i förvaltningsmål.

I december presenterades en ny forskarrapport från SNS som visar att ökad flexibilitet har en anmärkningsvärt positiv effekt på sysselsättningen för personer med funktionsnedsättning. Rapporten jämför med andra länder och pekar på hur pandemin och distansarbete har drivit utvecklingen. I USA var sysselsättningsgraden i denna grupp mer än 20 procent högre hösten 2023 jämfört med före pandemin. Liknande hoppgivande trender syns i Spanien, Frankrike och Kanada. Nu ska vi se till att samma utveckling sker i Sverige.

Inför årets slut förbereddes det intensiva och viktiga valarbete som kommer att präglade vårt 2026.

Avslutningsvis vill jag tacka alla representanter från medlemsförbunden, styrelsen och framför allt personalen för ett mycket bra jobb och samarbete under 2025!

Nicklas Mårtensson ordförande

Vår organisation – om Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för mänskliga rättigheter. Med våra medlemmar, 54 funktionsrättsförbund, representerar vi drygt 400 000 människor. Organisationen är partipolitiskt och religiöst obunden.

Vi samlar medlemsförbund som företräder människor med kroniska sjukdomar samt psykiska, fysiska och kognitiva funktionsnedsättningar. Vårt uppdrag är att vara funktionsrättsrörelsens enade röst gentemot politiker och andra beslutsfattare. Arbetet är intressepolitiskt och syftar till att förändra samhället. Grunden är den kunskap som växer ur människors egna erfarenheter.

Vår vision är ett samhälle för alla, där alla människor är delaktiga på lika villkor oavsett funktionsförmåga. Ett samhälle som respekterar mänskliga rättigheter och tillvaratar människors olikheter. All verksamhet utgår från de mänskliga rättigheter som fastslås i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Högsta beslutande organ är kongressen. Mellan kongresserna leds organisationen av styrelsen, som ansvarar för att verkställa kongressens beslut. Styrelsen har ett kansli till sitt förfogande.

Kansliet

Antalet medarbetare har under året minskat från cirka 15 till 10. I samband med att projektet Funktionsrättsbyrån avslutades i maj, avslutades också de projektanställda sina anställningar. Vid årets slut hade kansliet åtta tillsvidareanställda och två projektanställda. Fram tills vår nya förbundssekreterare Karin Neuhaus började sin anställning i september,

leddes verksamheten av en tillförordnad kanslichef på deltid.

Kansliet är fortsatt organiserat utifrån fokus på intressepolitik och kommunikation och i slutet av året inleddes rekryteringen av en intressepolitisk utredare för att fylla en vakant tjänst.

Ordförandemöten

Under 2025 arrangerades fyra ordförandemöten, tre av dessa var digitala och det sista för året var ett fysiskt halvdagsmöte som hölls i samband med Länskonferensen i oktober.

Ordförandemötet består av medlemsförbundens ordförande och syftar till att diskutera såväl intressepolitiska frågor som policyfrågor. Detta är också ett forum för att utbyta erfarenheter och dela

aktuella utmaningar. Mötena är välbesökta och uppskattade och är ett viktigt forum för att hitta nya, fördjupande och regelbundet återkommande arbetsformer i gemensamma frågor. Särskilt uppskattat var det fysiska ordförandemötet då Erik Amnå från Ideell Arena gästade och föreläste om styrelsens roll och uppdrag samt dess utmaningar och möjligheter.

Samråd med myndigheter

Formella samråd hålls regelbundet med en rad myndigheter och andra aktörer. Här deltar Funktionsrätt Sveriges medlemsförbund, och under året representerades vi av drygt 240 personer i drygt 80 olika samråd.

Samråden är en viktig arena för oss att följa och uppmuntra regeringens och myndigheternas arbete med att efterleva

funktionsrättskonventionen och aktivt styra mot ett samhälle för alla.

Här kan vi föra in funktionsrättsperspektivet och bevaka att våra medlemmars intressen tas tillvara. Vi arbetar för att regeringens och myndigheternas konsekvensanalyser vid operativa strategier och beslut har ett rättighetsperspektiv och utgår från funktionsrättskonventionen.

Regeringens funktionshindersdelegation

Dialogen med regeringen sker till stor del i funktionshindersdelegationen som leds av socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall.

Delegationen träffas fyra gånger per år och har ofta andra ministrar som gäster (På fotot syns Skolminister Lotta Edholm). Vid sidan av dessa formaliserade möten, har vi också direktdialog med berörda ministrar kring specifika frågor.

Foto: Regeringskansliet

Aktiviteter under året

Funktionsrättsriksdag om fritid och hälsa

Den 2 april arrangerades Funktionsrättsriksdagen för andra gången och Riksdagens förstakammarsal fylldes av representanter från funktionsrättsrörelsen.

Under rubriken fritid och hälsa betonades vikten av att möjliggöra för alla att delta i fritidsaktiviteter och föreningsliv.

Funktionsrätt Sverige lyfte det grundläggande problemet med att många med funktionsnedsättning, av rädsla att förlora sin sjuk- eller aktivitetsetersättning, inte vågar engagera sig ideellt. Reglerna uppfattas som

otydliga och Försäkringskassans tillämpning är ofta restriktiv.

Detta diskuterades också i den avslutande panelen med vår ordförande Nicklas Mårtensson och företrädare för de olika riksdagspartierna.

Även Funktionsrätt Sveriges Hanna Öfors medverkade under en programpunkt. I frågan om relationer och kärlek berättade hon bland annat om en ny webbutbildning om Föräldraskap på lika villkor som tagits fram i samverkan med RFSU.

Statspartskonferensen och nordiska organisationer lyfter AI

Anders Lago representerade Funktionsrätt Sverige i Sveriges delegation som deltog i FN:s årliga statspartskonferens i New York. De nordiska länderna samarbetade med ett event som presenterade en

ministerdeklaration om inkluderande AI. Inför konferensen hade de nordiska samarbetsorganen bland annat varit tagit fram en skrivelse om AI till Nordiska rådet i maj. Vi fortsätter att inspireras av framgångar i Norge när funktionsrättskonventionen införlivades i nationell lag. Även

Island har inkorporerat konventionen och deras parlament har dessutom antagit en handlingsplan med flera politiska åtaganden kopplade till konventionen.

Åsa Strahlemo, DHR, Kristian Johansson Kalzén, Svenska Celiakiungdomsförbundet, och Anders Lago.

Kongressen 2025

Funktionsrätt Sveriges styrelse vald på kongressen 14 maj 2025.

Foto: Anna Maria Schröder

Den 14 maj samlades ombud från alla medlemsförbund till Funktionsrätt Sveriges kongress i Haninge utanför Stockholm. Kongressens delegater röstade in tre nya medlemsförbund: Barndiabetesfondens Riksförening, Riksförbundet Obesitas Sverige och RBU, Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar. Funktionsrätt Sverige består nu av 54 medlemsförbund.

Kongressen diskuterade prioriteringar för kommande kongressperiod och beslutade att det övergripande målet för Funktionsrätt Sverige under kongressperioden 2025 - 2027 är att FN:s Funktionsrättskonvention blir svensk lag.

Man beslutade också om valparollen inför valet 2026: Stärk funktionsrätten - gör konventionen till lag!

Nicklas Mårtensson omvaldes som styrelseordförande, liksom både vice ordförande Marie Sten och andra vice ordförande Lotta Håkansson.

Kongressens ombud röstade även in tre nya ledamöter i förbundsstyrelsen; Anna Bergkvist, Sköldkörtelförbundet, Emma Larsen, Balans Stockholm och Annika Lindström, Autism Sverige.

Förbundsstyrelse vald vid Funktionsrätt Sveriges kongress 14 maj 2025: Lotta Håkansson, Anders Lago, Marina Carlsson, Marie Sten, Anna Bergkvist, Nicklas Mårtensson, Annika Lindström, Emma Larsen och Inger Ros.

[Länk till uttalandet som gjordes av den nyvalda styrelsen vid kongressen](#)

Almedalen

Under Almedalsveckan 2025 satte Funktionsrätt Sverige patientperspektiv, diskriminering och civilsamhällets roll i AI-utvecklingen på agendan. Ordförande Nicklas Mårtensson ledde ett seminarium om hur patientperspektivet kan stärkas i vårdens styrning och deltog i ett samtal om diskrimineringsfrågor och behovet av ett mer rättighetsbaserat arbete.

Funktionsrätt Sverige deltog också i Fremias seminarium om Allmänna Arvsfondens framtid, där budskapet var tydligt: Arvsfondens stöd är avgörande för att kunna

driva utveckling och innovation. Fonden behöver utvecklas – inte avvecklas.

Funktionsrätt Sverige lyfte också riskerna med en AI-utveckling som inte tar hänsyn till mänskliga rättigheter. Civilsamhället måste involveras i arbetet med att forma och granska AI-lösningar för att undvika den påtagliga risken för ökad diskriminering. Sammantaget präglades veckan av krav på delaktighet, ansvar och ett tydligt funktionsrättsperspektiv i samhällsutvecklingen.

[Länk till vår kanal på Youtube](#)

På bilden från vänster: Eric Leijonram, Generaldirektör, Integritetsskyddsmyndigheten, Nicklas Mårtensson, Ordförande, Funktionsrätt Sverige, Caroline Atelius, COO, Microsoft

Foto: Tor Gustafsson

Länskonferens

Hur fler personer med funktionsnedsättning ska kunna få ett arbete var en av huvudfrågorna vid årets konferens för läns- och regionorganisationer i Haninge den 22–23 oktober. Anders Lago från styrelsen ledde ett samtal med Malin Danielsson (L) och Jonathan Svensson (S) om vägarna till en mer inkluderande arbetsmarknad. Arbetsmarknadsfrågorna var också i fokus när Christian Skoog från Arbetsförmedlingen berättade om Samstart, ett projekt som ska underlätta övergången från skola till arbetsliv för unga med funktionsnedsättning.

Konferensen bjöd på flera inspirerande exempel från arbetet i län och regioner;

Funktionsrätt Västernorrlands temadag om God och nära vård, Funktionsrätt Jönköpings läns arvsfondsprojekt Alstringskraft för hållbart föreningsarbete och Funktionsrätt Stockholms läns arbete för att regionens beslut alltid ska föregås av en funktionsrättskonsekvensbeskrivning.

Under konferensen arrangerades också en workshop om arbetet inför riksdagsvalet 2026 och ordförande Nicklas Mårtensson informerade om samarbetet med andra civilsamhällesaktörer för att behålla och utveckla Allmänna arvsfondens projektstöd.

2007 tog Funktionsrätt Sverige initiativ till #PSFunk – ett forum för dialog om hur public service kan bli mer inkluderande. Sedan dess träffas man årligen, och den 27 november samlades public servicebolagen och funktionsrättsrörelsen till ett rundabordsamtal för att diskutera hur funktionsrättsperspektivet kan uppmärksammas i public services valprogram.

Det blev ett engagerat samtal mellan funktionsrättsrörelsen och representanter från de tre public service-bolagen, där både möjligheter och utmaningar diskuterades.

Funktionsrätt Sveriges ordförande Nicklas Mårtensson lyfte att public service behöver utforma tekniska lösningar som fungerar för alla, och att skildringarna av livsvillkor för personer med funktionsnedsättning inte får fastna i stereotypa bilder.

#PS
FUNK

Foto: Tor Gustafsson

Mikael Petersson på SVT berättade om deras Valkompass och att det fortfarande går att komma med förslag på viktiga frågor. Christian Gillingen från Sveriges Radio demonstrerade en funktion som gör det möjligt att få textade radioprogram direkt i appen.

Inom ramen? - Utställning 3 december

Foto: Daniel Ivarsson

På den internationella funktionsrättsdagen den 3 december arrangerade projektet Föräldraskap på lika villkor en fotoutställning under namnet "Inom ramen?". Utställningen samlade ett tjugotal personer med funktionsnedsättning som genom bild och ljud fick berätta om sin relation till och sina tankar kring föräldraskap och

funktionsnedsättning. Syftet var att visa bilder av föräldraskap som sällan får synas och ge taktippen till dem som äger frågan – nämligen personer med funktionsnedsättning. På vernissagen kunde man också ta del av en intervju som handlade om att vara förälder med dövblindhet.

[Se hela utställningen här](#)

Foto: Anette Jahnke

Kommunikation

Funktionsrättsperspektivet har ingen självklar plats i samhällsdebatten, men under året har vi etablerat oss som en tydlig och återkommande röst i centrala välfärds- och rättighetsfrågor.

Vi reagerade snabbt på regeringens beslut att höja högkostnadsskyddet för läkemedel och publicerade ett pressmeddelande som spreds via TT och uppmärksammades bland annat av Aftonbladet. Vår ordförande deltog i rikstäckande medier, bland annat i P1 Morgon. Frågan visar tydligt hur ekonomiska beslut direkt påverkar människor med funktionsnedsättning – och att det finns behov av en konsekvensanalys utifrån rättigheter och levnadsvillkor.

Funktionsrätt Sverige nådde också ut brett i andra frågor. I Dagens Nyheter uppmärksammades vår kritik mot utformningen av Fritidskortet, där vi pekar på att stödet inte tar hänsyn till de merkostnader som många barn med funktionsnedsättning har. I sin nuvarande utformning riskerar

reformen att förstärka istället för att minska ojämlikheten.

Inför budgeten krävde vi, tillsammans med Fremia, höjt tak i lönebidraget i en debattartikel i Dagens Industri. Vår ordförande medverkade även med en budgetkommentar i SR Klartext.

Att vi varit snabbfotade och samarbetat med andra samhällsaktörer har bidragit till vår framgång i press- och mediaarbetet. Det har stärkt tyngden i våra inspel och placerat funktionsrättsperspektivet i den bredare samhällsdebatten.

Parallellt har våra egna kanaler fortsatt att spela en avgörande roll. Facebook är den kanal där vi når störst spridning och inlägg om FN:s kritik mot Sverige och om konkreta politiska beslut har fått särskilt stort genomslag och engagemang. LinkedIn har främst använts för att nå beslutsfattare och professionella nätverk, och har blivit en allt viktigare kanal för vår positionering.

Rundabordsamtal i riksdagen 8 maj med riksdagens nätverk för funktionsrättsfrågor.

[Läs mer om mötet här](#)

Intressepolitiskt arbete

Målet med vårt intressepolitiska arbete är att påverka övergripande politiska frågor på nationell nivå. Arbetet riktar sig främst mot riksdag, regering och statliga myndigheter med utgångspunkt i FN:s funktionsrättskonvention och i för våra målgrupper centrala samhällspolitiska frågor. Vi bevakar politiska skeenden, medverkar i den politiska debatten, uppvaktar politiker och andra beslutsfattare samt påverkar förslag i statliga utredningar. I vilka frågor vi ska agera beslutas av Funktionsrätt Sveriges kongress.

Det årliga arbetet utgår från den verksamhetsplan som beslutas av vår styrelse. Vissa delar av arbetet genomförs i samverkan, där särskilt intresserade medlemsförbund är med och bidrar. Under året har vi samverkat särskilt kring arbetsmarknad, privatekonomi, utbildning och LSS. En arbetsgrupp har särskilt fokuserat på att Funktionsrättskonventionen ska införas i svensk lagstiftning.

Under året har vi också varit involverade i dialogen om en ny handlingsplan för funktionshinderspolitiken, som ska gälla

2026 – 2031. Myndigheten för delaktighet har i samverkan med sektorsmyndigheter och civilsamhälle tagit fram ett utkast till handlingsplan. Här har vi kommit med flera inspel under arbetets gång, bland annat på själva processen där vi haft synpunkter på dialogen samt påpekat bristen på förankring i FN:s rekommendationer till Sverige från 2024. Vi har också lyft behovet av en tydlig åtgärdslista på övergripande områden och haft synpunkter på innehållet på flera samhällsområden.

Funktionsrätt Sverige är remissinstans och strävar efter att samordna remissyttranden med våra medlemsförbund. Utgångspunkten är ett övergripande funktionsrättsperspektiv, och sedan förra året lyfter vi konsekvent FN:s rekommendationer när det gäller Sveriges bristande efterlevnad av funktionsrättskonventionen.

Under 2025 har vi hanterat ett ovanligt stort antal remisser, där området utbildning, omhändertagande av barn samt unga och rättssystemet dominerat. Arbetet har utmärkts av täta remissförfrågningar, korta svarstider och snabba politiska beslut.

EU och internationellt samarbete

I samband med FN:s dialog med EU om genomförandet av funktionsrättskonventionen, tog den europeiska funktionsrättsrörelsens fram en alternativ-rapport. Funktionsrätt Sverige deltog i framtagandet av rapporten som kräver att FN-rekommendationer ska utgöra en del av den uppdaterade europeiska funktionsrättsstrategin som ska beslutas 2026.

Funktionsrätt Sverige bidrar löpande i EU:s funktionsrättspolitik genom European Disability Forum som sammanfattar framgångarna 2025.

I oktober medverkade vi också i en panel om genomförande av den europeiska tillgänglighetslagen under European Accessibility Forum 2025 i Bryssel.

Jämlik hälsa

Under 2025 befäste Funktionsrätt Sverige sin roll som en central part i utformningen av framtidens vård. Som experter i Vårdansvarskommittén drev vi på för ökad statlig styrning för en mer jämlik vård, medan vi i Utredningen om behovsstyrd vård fokuserade på stärkt vårdgaranti och ökad kontinuitet i den specialiserade vården för personer med kroniska och komplexa behov. I Utredningen om nationell digital infrastruktur verkade Funktionsrätt Sverige bland annat för att digitala vårdssystem ska stärka rätten till jämlik hälsa och säkra möjligheten att äga sin egen hälsodata. Under året har vi på olika sätt även arbetat för att ojämlikheter i hälsa, vård och överlevnad kopplat till funktionsnedsättning ska identifieras och åtgärdas för att säkra en jämlik vård för alla. Beslut som ökar den ekonomiska bördan för sjuka har kritiserats från flera håll under året. Funktionsrätt Sverige krävde att förslaget om dyrare läkemedel skulle dras tillbaka, då ett försämrat högkostnadsskydd särskilt drabbar personer med funktionsnedsättning. Funktionsrätt Sverige var under året även aktiva inom tandvårdsområdet.

Tandvårdsreformen med slopad fri tandvård för unga vuxna slår särskilt hårt mot unga med funktionsnedsättning, vilket lyftes särskilt i argumentationen mot reformen. Tänderna är en del av kroppen och ekonomiska barriärer får aldrig stå i vägen för nödvändig vård.

I möte med riksdagens funktionsrättsnätverk tydliggjordes att tillgång till hjälpmedel handlar om rätten till ett självständigt liv, och under Almedalsveckan trycktes särskilt på patientperspektiv och diskrimineringsfrågor. Här betonade Funktionsrätt Sverige att dagens fragmenterade vårdssystem kräver nationell samordning för att bli jämlikt.

Vi välkomnade regeringens nya nationella strategi för psykisk hälsa, den nationella stödlinjen och arbetet för suicidprevention. Samtidigt bevakade vi noga att budgetsatsningarna når individen och att civilsamhällets roll i detta arbete erkänns.

En seger under året var beskedet att Socialstyrelsen ska förbereda ett nationellt kompetenscentrum för intellektuell funktionsnedsättning och autism.

LSS

Arbetet med LSS har under året bland annat fokuserat på krav om indexreglerad assistansersättning, kostnadsfri rättshjälp och inrättandet av en LSS-inspektion. I dialog med bland annat Socialdepartementet har vi ställt krav på att urholkningen av LSS, som också uppmärksammats av JO, upphör och att lagens intentioner återupprättas.

Förslaget om stärkt juridiskt stöd har vi däremot välkomnat och drivit på för lagstiftning om vuxnas rätt att utse digitala

ombud. Genom debatt och direkta möten har vi vid upprepade tillfällen betonat vikten av ekonomisk trygghet och rätt till stöd som garanti för ett självständigt liv, samtidigt som vi löpande påmint regeringen om dess löften kring den personliga assistansen.

Funktionsrätt Sverige har under året också välkomnat förslaget på en utredning om inrättandet av en LSS-inspektion för att säkra kvalitet och rättssäkerhet.

[Läs mer om LSS](#)

Rätten till arbete och sysselsättning

Under 2025 intensifierade Funktionsrätt Sverige arbetet med att bryta det strukturella utanförskapet på arbetsmarknaden. En betydande framgång var Arbetsförmedlingens nya regeringsuppdrag att förbättra arbetsgivarkontakter och genomföra en kampanj för att fler ska anställa personer med funktionsnedsättning – ett direkt resultat av vår opinionsbildning. Här har vi agerat som en brygga mellan expertis och politik och betonat att Sveriges kompetensförsörjning kräver att hinder för personer med funktionsnedsättning undanröjs. Vi har ställt krav på utvecklat stöd till arbetsgivare, tillgängliga arbetsmiljöer och kortare ledtider för att identifiera funktionsnedsättning.

I övrigt präglades året av påverkansarbete för att säkra kvaliteten i statliga insatser. Efter larm om allvarliga brister i tjänsten ”Steg till arbete”, där deltagare vittnat om passiv förvaring och bristande stöd, har vi krävt skärpt kontroll av upphandlade aktörer. Här klargjorde vi, i samtal med regeringen och Funktionshinderdelegationen, att privatisering av arbetsmarknadstjänster aldrig får ske på bekostnad av individens rättigheter. Det är en central demokratifråga att statliga medel används till insatser som faktiskt leder till arbete.

Vi följde även upp Riksrevisionens kritik mot Arbetsförmedlingen och krävde att myndigheten och regeringen säkrar likvärdiga förutsättningar över hela landet. En central punkt har varit kravet på ett höjt tak och indexering av lönebidraget. Utan indexering som följer löneutvecklingen förlorar stödet sin

kraft som inkluderingsverktyg. Vi kritiserade även förslaget om neddragningar inom Samhall. Att minska antalet platser trots ökat behov hos målgruppen är orimligt.

En viktig del av Funktionsrätt Sveriges uppdrag är att utmana den snäva bilden av vem som kan arbeta. Därför har vi under året drivit debatt om att inte stänga dörren för akademiker med funktionsnedsättning. Utbildning ska löna sig och stödstrukturer måste finnas även för kvalificerade tjänster. Vi har också, bland annat i Dagens Samhälle, pekat på den outnyttjade kompetensreserv som skulle kunna avhjälpa krisen i välfärden. Den stora grupp personer med funktionsnedsättning som idag står utan arbete kan göra skillnad.

Grundläggande i vår kommunikation har varit att betona vikten av tillgängliga arbetsmiljöer, där undanröjda fysiska och digitala hinder, distansarbete och flexibla arbetsformer kan bidra till att öka arbetsmarknadens inkludering.

Ett av våra fokus har varit unga som varken arbetar eller studerar (UVAS). Här har vi, genom remissvar och politisk dialog, lyft de stora samhällskostnader som utanförskapet medför när stödinsatser brister i övergången mellan skola och arbetsliv. Vi har därför välkomnat införandet av Samstart-modellen i hela landet.

Vårt budskap under årets Delaktighetsdag var att vägen framåt kräver mod att satsa på långsiktiga lösningar som ger varje individ rätt förutsättningar att lyckas.

Rätten till goda levnadsvillkor

För att bidra till att stärka individens rätt till goda levnadsvillkor, krävdes under 2025 arbete på en rad olika områden.

Vi drev på för att Socialstyrelsen skulle få uppdraget att göra en helhetsöversyn av den ekonomiska situationen för personer med

funktionsnedsättning. Samtidigt bevakade vi socialförsäkringssystemet och krävde bland annat höjning och indexering av sjuk- och aktivitetsersättningen.

En välkommen framgång var slopandet av den högre skattenivån på sjuk- och aktivitetsersättning – en förändring efter en långdragen kamp som nu äntligen kommer göra skillnad i många plånböcker.

Det saknas dock fortfarande hänsyn till ekonomisk utsatthet i regeringens budget, vilket vi har påtalat med hänvisning till att bidragstak och aktivitetskrav slår hårt mot de som redan lever på marginalen. Vi har också krävt att regeringen ska åtgärda

försämringarna med omvårdnadsbidraget och stärka rättssäkerheten i Försäkringskassans handläggning.

Implementeringen av den nya socialtjänstlagen har bevakats för att säkra funktionsrättsperspektivet. Bland annat anordnades ett dialogforum tillsammans med SKR om hur lagens intentioner om förebyggande arbete och tillgänglighet kan omsättas i praktiken. Här välkomnas förslaget om stärkt kompetens hos socionomer, då dagens kunskapsnivå ofta är otillräcklig för att möta våra gruppers behov.

[Läs mer om ekonomi och socialförsäkring](#)

Krisberedskap och skydd i kris och krig

Under året har arbetet med krisberedskap ur ett funktionsrättsperspektiv intensifierats. Vi har utgått från FN:s kritik och rekommendationer att Sverige skyndsamt ska ta fram en strategi för inkluderande krisberedskap och kriskommunikation. I remissvaret till Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65) framhöll vi behovet av en samordnad och rättighetsbaserad strategi och att organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning måste involveras i arbetet.

Krisberedskapen behöver omfatta hela befolkningen och särskilt ta hänsyn till personer med funktionsnedsättning, men även aktuella förslag innehåller brister. Till exempel omfattas inte personer med funktionsnedsättning i eget boende utan stödinsatser, de riskerar därför att hamna utanför planeringen.

Förhoppningsvis kan detta åtgärdas med den nyligen inledda samverkan med Myndigheten för Civilt försvar, MCF.

Från och med 2026 ingår Funktionsrätt Sverige i myndighetens civilsamhällsråd. Under hösten medverkade vi på MCF:s civilsamhällsarena och lyfte där vikten av en inkluderande krisberedskap. Det gjorde vi också i en debattartikel som publicerades i Altinget i september.

Våra insatser har sammantaget bidragit till att synliggöra hur krisberedskap, civilt försvar och samhällsskydd behöver utvecklas för att inkludera personer med funktionsnedsättning och säkerställa allas rätt till skydd och säkerhet.

Barnrättsfrågor

Under året har det bedrivits ett aktivt påverkansarbete för att stärka rättigheterna för barn och unga med funktionsnedsättning. Arbetet har särskilt fokuserat på situationen för barn som placeras i samhällsvård, inte minst inom Statens institutionsstyrelse där situationen på flera håll varit ohållbar med svåra kränkningar av barn och ungas rättigheter.

En viktig del av arbetet har varit att följa och påverka statliga utredningar för att bidra till en bättre situation för barn och unga med funktionsnedsättning inom SiS, men också att lyfta behovet av tidigare och mer förebyggande insatser för att minska antalet barn som placeras där.

Vi har tillsammans med Riksförbundet Attention deltagit i möten med Utredningen om en reformering av SiS samt i referensgruppsarbete kopplat

till HVB-utredningen. Under året har vi också fört dialog med Institutet för mänskliga rättigheter och har bidragit med funktionsrättsperspektivet i deras rapport om SiS och tvångsvård. Remissen om stärkt stöd till anhöriga är besvarad och arbetet med remissvar på utredningen Hem för barn och unga – För en trygg, säker och meningsfull vård är påbörjad.

Flera dialoger och samråd med myndigheter och andra aktörer har hållits, bland annat med Socialstyrelsen om barn och ungas psykiska hälsa.

Arbetet under året har bidragit till att stärka kunskapen om barns rättigheter i relation till funktionsnedsättning samt att lyfta funktionsrättsperspektivet i processer om samhällsvård, psykisk hälsa och statens ansvar för barn och unga i utsatta situationer.

Skola och utbildning

Vårt arbete på utbildningsområdet har under året varit intensivt och fokuserat på inkluderande utbildning och adekvat stöd för elever med funktionsnedsättning.

Den omfattande reformeringen av skolan har intensifierats och Funktionsrätt Sverige har med flera av våra medlemsförbund uttryckt en oro för utvecklingen. Reformen riskerar att leda oss långt ifrån FN:s rekommendationer om ett inkluderande skolsystem och istället till ökad segregering av elever med funktionsnedsättning.

Under året har vi lämnat nio remissvar på statliga utredningar och förslag på området. Svaren har bland annat rört reformering av lärarutbildningen, åtgärder för ökad trygghet och studiero, utveckling av undervisning och

lärande, förändringar i betygssystemet samt förslag om förbättrat stöd i skolan. Arbetet har skett i nära dialog med medlemsförbunden och under våren genomfördes fyra möten där flera av förslagen diskuterades och förankrades.

Dialogen med Skolverket har fortsatt genom återkommande samråd, inför vilka det hållits förmöten för att samla inspel från medlemsförbunden.

I april arrangerades, tillsammans med SKR, ett webinarium, om Elevhälsoutredningen som samlade runt 140 deltagare.

Konsekvenserna av regeringens skolpolitik för elever med funktionsnedsättning uppmärksammades också i en debattartikel i Altinget under hösten.

Ett steg framåt men två tillbaka för tillgänglighet och universell utformning

Efter 15 års kamp för en europeisk tillgänglighetslag, trädde lagstiftningen äntligen i kraft den 28 juni 2025. Funktionsrätt Sverige har haft en central roll i flera processer längs vägen, men konstaterar att den svenska lagstiftningen inte håller måttet.

EU har också inlett ett överträdelseförfarande mot Sverige för brister i genomförandet.

Direktivet innehåller konkreta tillgänglighetskrav, och kopplar till andra, inklusive kommande, rättsakter från EU. Det gäller till exempel konsumentperspektivet på

tillgänglighetsdirektivet, som Funktionsrätt Sverige diskuterade särskilt på ett webinarium i maj.

Tillgänglighetskraven kopplas också till både till AI-förordningen och EU:s bestämmelser om e-legitimationer. Under 2025 har vi bland annat lämnat synpunkter på AI kommissionens färdplan (SOU 2025:12), där vi efterfrågar bättre skydd mot diskriminering och en tydlig koppling till FN:s funktionsrättskonvention (CRPD).

Ytterligare försämringar av regelverk för fysisk tillgänglighet

De svenska kraven på tillgänglighet inom byggd miljö försämras löpande. Funktionsrätt Sverige har riktat stark kritik mot Boverkets försämringar av regelverk vid ombyggnad, men myndigheten hävdar att försämringarna

är förenliga med funktionsrättskonventionen och tar inte heller hänsyn till EU-direktivets tillgänglighetskrav vid renovering av byggnader.

Påverkan genom standarder för tillgänglighet och inkludering

På europeisk nivå är arbetet med standarder kopplat till tillgänglighetsbestämmelser i lag. Genom fortsatt stöd från Standardiserings Konsument- och arbetstagarråd har vi under året medverkat i sju kommittéer med fokus på tillgänglighet och LSS. Vi är numera också representerade i den omfattande standardiseringen kopplad till EU:s AI-förordning.

Funktionsrätt Sverige har också varit med och tagit fram världens första standard för tillgänglig och jämlik AI. Den initierades av Kanadas regering och publicerades i december 2025. Vi har även medverkat i ett forum för civilsamhället inom AI Sweden som resulterat i en verktygslåda för ansvarsfull AI.

Projekt

Fokus för projektverksamheten 2025 har till stor del legat på att utveckla rutiner och strukturer för att skapa förutsättningar för en långsiktig och välbalanserad verksamhet. Som en del i detta har vi arbetat med flera ansökningar, utforskat nya samarbeten och möjligheten till nya finansiärer.

Vi har också sett över kopplingen mellan kongressprioriteringar och vilka projekt som prioriteras.

Funktionsrättsbyrån

Projektet Funktionsrättsbyrån drevs av Funktionsrätt Sverige med stöd av Allmänna Arvsfonden från september 2021 till maj 2025. Under projekttiden har fler än 600 vuxna personer med funktionsnedsättning fått rådgivning om sina rättigheter. Projektet avslutades i maj, då också vissa av resultaten presenterades vid ett webinarium. Ett tydligt resultat är att frågor om en utsatt ekonomisk situation varit

återkommande från dem som hört av sig till rådgivningen.

Förutom rådgivningsverksamheten har Funktionsrättsbyrån byggt upp en rättighetsdatabas som förvaltas av Funktionsrätt Sverige. Databasen bygger på de ärenden som Funktionsrättsbyrån har hanterat och tanken är den ska kunna fungera som en temperaturmätare för rättighetsläget.

Du kan ta del av Funktionsrättsbyråns material och se slutwebbinariet via projektets egen webbplats.

[Funktionsrättbyrån på webben](#)

Föräldraskap på lika villkor

Projektet är tvåårigt och gick under våren in i sitt andra projektår. Projektet har arbetat på olika sätt för att belysa förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att bli och vara föräldrar.

Ett av de viktigaste målen med projektet är att ta fram en webbutbildning i två delar. Under 2025 färdigställdes den första delen, som riktar sig till föräldrar och potentiella föräldrar med funktionsnedsättning. Den andra delen, som riktar sig till

yrkesverksamma som i sin profession möter blivande föräldrar, har under året utvecklats och testats.

Som ett komplement till utbildningarna har projektet arbetat med poddar som lyfter viktiga teman samt en rapport om reproduktionsmedicinsk vård, fri från diskriminering och negativ särbehandling. Den tredje december arrangerade projektet utställningen Inom ramen?

[Läs mer om Projektet här](#)

Avlämnade remissvar 2025

Våra remissvar är en viktig del av vårt löpande intressepolitiska arbete. Funktionsrätt Sverige ombeds ofta lämna yttranden kring olika utredningar och lagförslag från regeringen, men också kring föreskrifter, vägledningar och andra dokument från olika myndigheter. Endast ett fåtal av de remisser vi får in har vi möjlighet att lämna synpunkter på, därför sker en rätt hård prioritering av vilka vi ska besvara. Under 2025 lämnade vi yttranden på 37 stycken.

Januari

En modern krisreglering för verksamheter på skolområdet

Stärkt stöd till anhöriga Ett mer ändamålsenligt stöd till barn och vuxna som är anhöriga SOU 2024:60

Livsviktigt lärande – fler vägar till kunskap för att förebygga suicid SOU 2024:66

Ett nytt regelverk för hälsodataregister SOU 2024:57

Februari

Förslag till ändring i Socialstyrelsens föreskrifter gällande statsbidraget SOSFS 2009:8

Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel

Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig SOU 2024:65

Mediemyndighetens förslag till föreskrifter om krav på tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster

Mars

Kontantutredningen

Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning SOU 2024:81

Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet Ds 2024:29

Mediegrundlagarna och tillgänglighetskrav för vissa medier SOU 2024:96

April

Förstärkningsundervisning i skolan – en försöksverksamhet för fler behöriga elever SOU 2024:94

Maj

Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan SOU 2025:8

Fler vägar till arbetslivet SOU 2024:74

Kammarkollegiets utvärdering av utökning av målgruppen för Allmänna arvsfonden

Juni

AI-kommissionens Färdplan för Sverige SOU 2025:12

Jobbpremie – ett incitament för att öka drivkrafterna till självförsörjning

Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare SOU 2025:15

Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande SOU 2025:19

En socionomutbildning i tiden

Ett likvärdigt betygssystem SOU 2025:18

Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet

Förbättrat stöd i skolan SOU 2025:44

Juli

Frihet från våld, förtryck och utnyttjande – En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter 2025:28

Augusti

Ökad kvalitet hos Samhall och flera vägar till skyddat arbete SOU 2025:29

Stärkt pandemiberedskap SOU 2025:48

September

Digital teknik på lika villkor – En reglering för socialtjänsten och verksamhet enligt LSS SOU 2025:39

Sänkt skatt på arbetsinkomster, pension och sjuk- och aktivitetsersättning

Oktober

Hem för barn och unga För en trygg, säker och meningsfull vård SOU 2025:84gemenskap med andra S2024:16

Nya föreskrifter om vissa produkters och tjänsters tillgänglighet

Kompletterande bestämmelser till EU:s reviderade förordning om elektronisk identifiering SOU 2024:45

November

Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om skyddat boende

Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn SOU 2024:50

December

Förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning

Digital myndighetspost SOU 2024:47

Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid SOU 2024:42
Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan SOU 2025:72

Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad 2025:12

Betänkandet Ansvaret för hälso- och sjukvården SOU 2025:62

Avgivna skrivelser 2025

Mars

Funktionsrätt Sverige till utbildningsminister Johan Pehrson

April

Till Utbildningsminister Johan Pehrson

Juli

Till regeringen och arbetsmarknadsutskottet -Funktionsrättsrörelsen uppmanar: Höj lönebidragstaket rejält i höstbudgeten

Augusti

Skrivelse med förfrågan om ett uppföljande möte rörande förslag i Utredningen Ett mer ändamålsenligt stöd till barn och vuxna som är anhöriga (SOU 2024:60)

Oktober

Skrivelse till Socialdepartementet om översättning av rekommendationer från Funktionsrättskonventionen

Möte önskas om en fungerande arbetsmarknad för personer med funktionsnedsättning

December

Skrivelse till justitiedepartementet: Begäran om återinförande av tillräknelighetsrekvisitet

Funktionsrätt Sveriges förtroendevalda Styrelse fram til kongressen

Nicklas Mårtensson, ordförande

Marie Sten, förste vice ordförande

Lotta Håkansson, Reumatikerförbundet, andre vice ordförande

Inger Ros, Riksförbundet HjärtLung

Marina Carlsson, Personskadeförbundet RTP

Veronica Magnusson Hallberg, Svenska Downföreningen

Anders Lago, FUB

Lise Lidbäck, Neuro

Jimmie Trevett, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH)

Styrelse vald på kongressen 14 maj 2025

Nicklas Mårtensson, ordförande

Marie Sten, förste vice ordförande

Lotta Håkansson, Reumatikerförbundet, andre vice ordförande

Inger Ros, Riksförbundet HjärtLung

Marina Carlsson, Personskadeförbundet RTP

Anders Lago, FUB

Anna Bergkvist, Sköldkörtelförbundet

Emma Larsen, Riksförbundet Balans

Annika Lindström Autism Sverige

Revisorer, förtroendevalda

Kristina Båth Sågänger, RSMH

Bertil Orrby, Astma- och Allergiförbundet

Revisor, auktkoriserad

Öhrlings PricewaterhouseCooper (PwC) med huvudansvarig Veronica Carlsson

Valberedning och arvodeskommitté

Anki Sandberg, Riksförbundet Attention, sammankallande

Maritha Sedvalsson, Astma- och Allergiförbundet

Christina Hofvander Åström, Personskadeförbundet RTP

Eva-Lena Jansson, Parkinsonförbundet

Styrelsen har under året haft sex protokollförda möten.

Funktionsrätt Sveriges 54 medlemsförbund

Afasiförbundet	Rkisförbundet Balans
Astma- och Allergiförbundet	Riksförbundet Cystisk Fibros (RfCF)
Autism Sverige	Riksförbundet DHB
Barndiabetesfondens riksförening Nya!	Riksförbundet Fibromyalgi och långvarig smärta
Blodcancerförbundet (BLC)	Riksförbundet för ME-patienter
Bröstcancerförbundet	Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Unga (RBU) Nya!
Dyslexiförbundet	Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH)
EDS Riksförbund	Riksförbundet FUB
Elöverkänsligas Riksförbund	Riksförbundet HjärtLung
Föräldraföreningen för Dyslektiska Barn	Riksförbundet Obesitas Sverige Nya!
Förbundet Blödarsjuka i Sverige (FBIS)	Riksförbundet Sällsynta diagnoser
Hiv-Sverige	Riksföreningen Grunden
Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft	RLS-förbundet har lämnat under kongressperioden 2023-25
Hjärtebarnsfonden	Schizofreniförbundet
Huvudvärksförbundet	Sköldkörtelförbundet
Mag- och tarmförbundet	Stamningsförbundet
Mun- & Halscancerförbundet (MHCF)	Strokeförbundet
Narkolepsiföreningen	Svenska Celiakiförbundet (SCF)
Neuroförbundet	Svenska Diabetesförbundet
Njurförbundet	Svenska Downföreningen
Osteoporosförbundet	Svenska Epilepsiförbundet (SEF)
Parkinsonförbundet	Svenska Glaukomförbundet
Personskadeförbundet RTP	Svenska OCD-förbundet
Primär immunbrist organisationen (PIO)	Tandhälsoförbundet (TF)
Prostatacancerförbundet	Tarm-, uro- och stomiförbundet, ILCO
Psoriasisförbundet	Ångestförbundet ÅSS
Reumatikerförbundet	
RG Aktiv Rehabilitering	
Riksförbundet Attention	

Funktionsrätt Sverige, Box 1386, 172 27 Sundbyberg
www.funktionsratt.se